

EDITORIAL

Un Congrés i un Informe

Novembre de 2018 constituirà una fita per a l'història del moviment valencianista, dos fets importants han tengut lloc en este penúltim mes de l'any: la celebració del **Congrés Valencianisme 2018** i la presentació de l'informe sobre l'idioma valencià que s'ha elaborat en la finalitat de fer-lo arribar al **Consell d'Europa**.

El dissabte dia 24 del mes passat se celebrava en un hotel de **Alfàr** el **Congrés Valencianisme 2018**. El motiu central era commemorar el centenari de la **Declaració Valencianista de 1918**; d'entre els objectius podem destacar-ne tres: per una part, l'actualisació d'aquell document que significà un impuls per al valencianisme de l'època; per una altra, arrebregar, per mig de les comunicacions presentades, una sèrie d'idees

UN MOMENT DEL CONGRÉS

que ajuden a consolidar i fer créixer l'argumentari del moviment, i, finalment, juntar en un mateix projecte a les diferents associacions i organitzacions que treballen per la cultura i la llengua valencianes. Se pot dir que en gran mida els tres s'han conseguit: **15 organitzacions, 26 ponents i 150 inscrits** com a participants han complert de sobra les expectatives dels organitzadors. Si bé estos hagueren volgut contar en l'implicació d'alguna mes de les entitats decanes del valencianisme, lo cert es que, a tenor dels comentaris i de les enquestes complimentades pels participants, la seua absència passà desapercibuda.

De totes les maneres, i a pesar de la labor realitzada fins al dia de l'event, queda encara molt per fer; el treball **post-congrés** es encara ardu: revisar les ponències per a la seua correcta publicació, aixina com afrontar la seua edició, i consensuar l'actualisació de la **Declaració** de 1918, ja que als participants se'ls ha convidat a esmenar el document exposat en el Congrés, el qual se desija presentar durant el primer trimestre de 2019 com a **Declaració Valencianista 2018**. Seguint la **Declaració** original, també l'actualisació consta

de huit punts o bases, i el text final que se prete oferir a la societat valenciana en general ha de ser fruit de la conformitat de totes i tots aquells que s'han implicat en est encontre.

I, a la fi, tot este treball només haurà segut útil si se conseguix fer arribar al poble valencià est impuls de manera que ajude a despertar consciències i a adquirir majors compromisos en un valencianisme de construcció, en projecció de futur i en uns objectius que, sense cap de dubte, han d'anar encaminats a conseguir un major benestar per a la societat valenciana; tot lo

qual passa per exigir el respecte i l'atenció que mereixem els valencians com a poble en un **Estat** que massa vegades nos utilisa en la mateixa facilitat que nos oblida.

En un altre orde de coses, el dia

28, en el saló d'actes de **Lo Rat Penat**, es presentava per part d'esta societat i de la **Secció de Llengua i Lliteratura Valencianes de la RACV** un extens document elaborat per un grup d'especialistes sobre el nostre **idioma valencià**, incidint en el dret a no ser discriminats pels organismes públics pel fet de defendre l'autoctonisme lingüístic i fer ús d'una normativa ortogràfica específica, les **Normes d'El Puig**, que es, ademés, la que millor s'adequa a la nostra llengua. El responsable de la **Secció de Cursos** de l'entitat ratpenatista feu una exposició clara i documentada del procediment seguit en l'elaboració del document i avançà el procés que se prete seguir per a fer-lo arribar a les màximes instàncies europees i, especialment, als representants de la **Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries del Consell d'Europa**. Se llegí i entregà un decalec explicitant el respecte que mereix el posicionament de l'autoctonisme lingüístic i l'indispensable exigència de respecte als drets individuals i col·lectius que el govern valencià, amparant-se en unes lleis cuinades a esquenes del poble valencià, conculca sistemàticament.

LA CITA

L'amor com a principi,
l'orde com a base, el progrés
com a fi.

Auguste Comte

SUMARI

- 1
▪ EDITORIAL: **UN CONGRÉS I UN INFORME**
- 2
▪ LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- CRÒNICA: **CONGRÉS VALENCIANISME 2018**
- 3
▪ JOCS TRADICIONALS (XLII): **PLAF O PLOF (SI O NO)**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- SEMBLANÇA: **ERNEST BARRERA SÁNCHEZ**
- 4
▪ PASSATEMPS
- NADALENQUES: **TAN MENUT / NOM ADORABLE**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Este mes li perdonem que no faça fotocopies d'est exemplar per a repartir entre amics i coneguts.

A canvi, faça una donació per a ajudar a la gent que ho necessita.

De fet, faça-ho tot l'any. Ya nos apanyarem en lo de les fotocopies.

(Se vea vindre. Les pluges incessants d'esta primavera d'hivern han acabat per ablanir-nos.)

ACTIVITATS CULTURALS DECEMBRE DE 2018

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

ARACV (Amics de la RACV)
C/ Avellanés, 26. 46003 Valencia C.
secretaria@amics-racv.org

Convencio (Convencio Valencianista)
www.convenciovalencianista.org
cvalencianista@gmail.com

El Piló (Associació Cultural El Piló)
C/ Dr. Moliner, 10-B. 46100 Burjassot
elpilo@telefonica.net
Tel: 963 63 42 75

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Julià Peña, 3. 46018 Valencia C.
www.gav-valencianistes.com

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. Valencia C.
Tel: 963 91 09 92 // www.loratpenat.org
secretaria@loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 // www.racv.es

Rogle
Vore quadro a banda en pagina 3.

4 Dec (dimarts) Seu del GAV.

CAMPANYA d'arplega solidaria per a animals i persones.

Fins al 20 de decembre.

+Info: **GAV**

4 Dec (dimarts)

Apertura del termini de presentació per al **PREMI VALENCIANIA**, Falles 2019.

Fins al 28 de febrer.

+Info: **GAV**

5 Dec (dimecres) 19:00 h. Seu de la RACV.

CONFERENCIA: Maximiliano Lloret: "La obra del escultor José Esteve Edo".

+Info: **ARACV**

9 Dec (dumenge) 19:00 h. Palau de la Musica. Valencia ciutat.

CONCERT DE NADAL

Cor Popular, Grup de Danses i Cant Valencià d'Estil de Lo Rat Penat.

+Info: **LRP**

10 Dec (dilluns) 19:30 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Charrada de Voro López entorn a la llengua valenciana.

+Info: **Aellva**

Del **10 al 16 Dec** (de dilluns a dumenge) De 11:30 h a 13:30 h i de 18:00 h a 20:15 h. (dss i dum horari especial) Seu de la RACV.

EXPOSICIO de trages regionals en miniatura, d'Elena Martínez.

Programa del 15 Dec (dss):

•12:30 h. Charrada de Elena Martínez: "Confección de los trajes (Inicio y desarrollo)"

•19:30 h. Taula redona: "Pasado y presente de la indumentaria tradicional en el mundo".

+Info: **RACV**

(Continúa en la pagina següent)

CRONICA

Congrés Valencianisme 2018

J.M.M.

El passat dia 24 de novembre, com estava previst, es celebrà el **Congrés Valencianisme 2018** que coorganisaren les següents entitats: Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana, Casal Bernat i Baldoví, Convenció Valencianista, Grup d'Accio Valencianista, Institut d'Estudis Valencians, Joventuts del GAV, Mestres i Llicenciats del Regne de Valencia, En Moviment, Patronat de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana, El Piló de Burjassot, Plataforma Jovenil Valencianista, Plataforma Valencianista, Associació Cultural Roc Chabàs-La Marina, Rogle Constantí Llobart i Software Valenciana.

Inaugurava el Congrés el president de Convencio Valencianista, el Dr.

Joan Carles Micó, que obria est entre, en el que se congregaven més de **150 participants**, fent una referència al centenari que complia la **Declaració Valencianista de 1918**, insistint en que no es tractava de "un simple recort nostàlgic del passat, de fa 100 anys, sino més pronte una projecció al futur en base a eixa declaració i a un atre acotenyiment molt més pròxim en el temps, el qual devem recordar en gran entusiasme: la Convenció Valencianista del 2012." Resaltà l'importància dels tres grans objectius plantejats: 1. La definició d'un **ideari valencianiste transversal** comu en voluntat d'influir en la societat, 2. La vertebració del **treball comu, coordinat i sinergic**, de les associacions culturals participants que pot supondre una economia de recur-

sos, humans, materials i temporals, i 3. L'establiment d'una forma de treballar que desterre definitivament l'impulsivitat o el "pensat i fet", i que tinga la **racionalitat, l'intel·ligència, l'en-**

focament intel·lectual dels problemes i la planificació com a principis irrenunciables. En la consecució de la part o el tot d'estos objectius invità a la concurrència a treballar per un futur que desijà esperançador.

El nucliu de l'encontre girà entorn a les **26 ponències** que, agrupades per temàtiques, s'expongueren, en brevetat, en les cinc **taules** constituïdes a l'efecte: **Llengua, Historia, Territori, Economia i Valencianisme**. Al finalisar les intervencions dels ponents, s'obligue una breu ronda de preguntes que en part pogueren ser formulades pels assistents. La brevetat de

les exposicions deixà en ganes de llegir en un futur immediat la publicació integra d'unes comunicacions que generaren expectatives, puix totes elles aporten un ampli argumentari al valencianisme. Dos taules mes complementaren les sessions organitzacions alli representades, que plante-

UN PARTICIPANT PREGUNTANT A LA TAULA DE LLENGUA

jaren futures vies d'actuació, i la taula en la que s'havia invitat al **valencianisme polític**, al que una vegada mes se li demanà altura de mires per a anar unides les diferents formacions de cara a unes proximes eleccions; per desgracia el debat no arribà mes que a confirmar les postures particulars i la dificultat, aparentment insalvable, que existix per a crear una plataforma conjunta.

Paralelamente, a lo llarc de la jornada, en una sala contigua, algunes **editorials** valencianes pogueren mostrar les seues publicacions i inclús oferir els seus productes.

El **dinar de germanor** fon un moment per a la distensió, l'encontre en coneguts i l'intercanvi d'idees i projectes en un ambient mes informal.

L'ultima sessió de la vesprada, en la que se tancaria el Congrés, quedà reservada per a la presentació de la **Declaració Valencianista 2018**, una proposta per al segle XXI. L'esbos del document que se repartí consta tambe de huit punts, com la de 1918. Del seu desenroll s'està ocupant un equip de treball, i pronte podrà ser consultat pels congressistes que aixina ho

PAUSA PER AL CAFE

desigen, els quals tindran fins al 31 de giner de 2019 per a fer les seues aportacions i **esmenes**, de manera que durant la primavera de l'any que ve se puga publicar esta Declaració eixida del valencianisme que desija el progrés i el benestar de la ciutadania valenciana, alhora que procura que no se perguen els valors i identificadors que nos fan ser poble valencià.

En un agraïment especial dirigit als autors de les comunicacions, als que han fet possible el Congrés i a tots els participants es posava fi a l'encontre, despuix de cantar la **Canço de Lluita** i el **Himne Valencià**.

Una cronica mes ampla, realisada pel secretari del Congrés, i uns atres documents se poden ya llegir en la web: congresvalencianisme.com

Plaf o plof (si o no)

En acabar de contar, el que paga, en els ulls embenats, es fica en mig d'un rogle format per tantes cadires com jugadors.

L'amo, o ama, al seu costat, el fa passejar pel rogle, a on els demes se van assentant en silenci, i li pregunta:

-Pepet (o Marieta, o el nom que tinga), ¿estas cansadet?

ELS MEUS CHIQUETS, DE JOAQUIM SOROLLA

Este respon:

-Un poquet.

-Puix davant de tu tens una cadireta. ¡Assenta't!

El deixa a soles i l'atre, que continua a cegues, se dirigeix a qui te davant i pregunta:

-¿Eres cadireta?

-Plaf –respon l'atre, canviant la veu per a que no li la reconega.

-¿Chic o chiqueta?

A lo que l'atre respon "Plaf" o "Plof" segons siga una cosa o l'atra.

I continuen les preguntes que vullga fer el qui paga per a descobrir qui es l'atre, que respon sempre "Plaf" o "Plof" segons la resposta siga "si" o "no": "¿Eres rubia?", "Plaf", "¿Alta?", "Plof", etc.

Quan estima oportu diu un nom i, si endevina qui es, paga l'atre, si no, continua rodant i repeteix el qüestionari davant d'algun atre.

Lo mes divertit del joc es sentir les veus que fingixen els participants.

SEMBLANÇA

J.M.M.

Ernest Barrera Sánchez

El passat dumenge, dia 25 de novembre, deixava este mon **Ernest Barrera Sánchez**. Per a nosatres un bon amic que contribuï a fer naixer la nostra associació; per a molts valencians un extraordinari novel·lista, encara que esta fora només una part de la seua faceta lliteraria que compaginava, entre unes atres, en les que derivaven pels seus coneiximents sobre arquitectura, pintura i en general sobre les arts i les humanitats.

Naixcut en **València ciutat**, l'any 1929, estudià bachillerat i completà la seua formació en materia empresarial. La seua professió, vinculada precisament en esta vertent i en el mon del textil, no li impediren escriure des de ben jove poesia i relats breus.

Inquiet per la cultura, i en especial per la **llengua valenciana**, cursà els diferents nivells dels cursos de llengua valenciana que impartix la societat **Lo Rat Penat**, i en aquelles classes mostrà la seua inclinació per la lliteratura, obsequiant als seus companyons en interessants relats breus que llegia en l'aula. Eixa passió, derivada per la gran afició que des de jove mostrà per la llectura, feu que s'estrenara en el mon de la narrativa en una primera novela, **El pedrapiquer**, en la que obtingue el premi "Miquel Adlert" en els **Jocs Florals de 1998**, revelant-se com un gran narrador en una historia molt documentada sobre la construcció, l'arquitectura i l'ambient de la València del segle XIV. L'any 2000 es tornava a fer acreedor del premi "Adlert" en **La passió i l'angoixa de pintar**, novela en la que posà a prova els seus coneiximents artístics i també sobre la psicologia humana; i de nou, només uns anys mes tart, 2003, guanyava per tercera vegada el guardo de narrativa en **Tot començà en el Nilo**, un relat ambientat en el país dels faraons. En 2010 obtenia el premi de poesia de la **Nau Gran**.

Sempre l'hem tingut present, i no oblidarem la seua culta i interessant conversació en tantes vesprades passades en la seua companyia. Descanse en pau.

ACTIVITATS CULTURALS

DECEMBRE DE 2018

(Ve de la pagina anterior)

12 Dec (dimecres) 18 h. Salo del Consolat de Mar de la Llonja de la Seda. Entrada per C/ Llonja, 2. València C.

III PREMIS A L'EXCELENCIA de les Tesis Doctorals de Tematica Valenciana.

Presentació dels llibres de les Tesis premiades en 2017.

Es prega confirmació d'assistència.

+Info: **RACV**. secretaria@racv.es

15 Dec (dissabte) 10:30 h. Cantó del C/ Minyana en C/ Salvà, junt a l'edifici de l'Universitat vella-Estudi General. València C.

TOTS ELS DIES 9. Homenage a Josep M. Minyana. Il·lustrarà el Dr. Sastre Olamendi.

En acabar l'homenage, s'iniciarà un recorregut pel Parterre a on la doctora en biologia Emilia Cantón fara una explicació dels arbres i vegetació que el conformen.

+Info: **Convencio i Rogle**

Del **17 al 21 Dec** (de dilluns a divendres). (Consultar horari) Seu de la RACV.

FIRETA DE NADAL DEL LLIBRE VALENCIÀ

+Info: **Aellva i RACV**

28 i 29 Dec (divendres i dissabte) De 11 a 14 h. i de 17 a 21 h. Seu del GAV.

FIRA DE NADAL DEL LLIBRE VALENCIÀ

Per les vesprades hi haura presentació de llibres, i el dissabte de mati se realitzaran activitats infantils.

Colabora **INEV**.

+Info: **GAV**

Fins al proxím 1 de març de 2019 se poden entregar originals per als:

18 PREMI Federic Feases de Novela

12 PREMI Josep Melià de Teatre

+Info: **EI Piló**

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527

46002 València ciutat

rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llombart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en: **www.rogleconstantillombart.com**

www.pjvalencianista.org

I se poden llegir també en:

http://issuu.com/rogleconsantillombart

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació economica, també te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:

ES61 2045 6014 65 3000195833

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Image d'una falsa deïtat. Persona o cosa admirada o amada en excés, a sovint, personages del mon del cine, la musica o el deport.
2. Conjunt de bresques.
3. Montanya de poca altura normalment aïllada o separada d'unes altres montanyes.
4. Practicant d'una corrent dins del protestantisme partidaria del batisme en els chiquets quan estos tinguen us de rao.
5. Porteta o comporta per a on passa l'aigua de la sequia al camp.
6. Persona bruta, desordenada o descuidada.
7. Allo que es sagrat.
8. Erupcio en la pell en forma de granets menuts, generalment com a conseqüència de la suor.
9. Part del cos d'un animal o planta que realisa una funcio concreta. Instrument musical de vent.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Reprende, funyar o renyir ad algu per mig de paraules fortes.
2. Dir grans destarifos, despropósitos o desbarats.

		1.		2.	
1.					<u>Q</u>
2.					<u>C</u>
3.			<u>S</u>		
4.					<u>P</u>
5.	<u>Q</u>				
6.					<u>R</u>
7.			<u>C</u>		
8.			<u>R</u>		
9.					<u>G</u>

NADALENQUES

Tan menut

Nom adorable

ADORACIO DELS REIS, DE RODRIGO I FRANCISCO DE OSONA. Ca. 1500. MUSEU DEL PRADO. MADRIT

Tres Reis se postraren al davant de Vos tres Reis vos adoren tan menut com sou.

Tres Reis que vingueren d'un Orient fabulos seguint d'una estrela l'aurica resplandor.

Ofrenant-vos mirra, or i encens flairos tres reis vos adoren... ¿qui sou Vos? – Senyor

iRei del Cel i terra! itan menut com sou!

Jesus, Jesus, Jesus... la festa es este dia que encara la **establia** d'estrela en **brill** profus.

Jesus, Jesus... confus l'Infern veri **amania**, Jerusalem llua del goig el major **plus**.

Jesus, Jesus, **albura** al cor excelsa hi **sura**; als llavis pura mel. Jesus... Nom adorable

que anega en **inefable** ventura terra i cel.

Els dos poemes, en alguna llaugera adaptacio, provenen de *Nadalenques*. *Obra poética* de Josep Maria Bayarri

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)

Albura: forma poetica per a **blancor**: Condicio de blanc.

Amania de amanir: Preparar o dispondre una cosa per al seu us. (En este significat, es un verp inusual).

Aurica/ aureu/ aurifer: Relatiu a l'or o propi d'ell.

Brill: castellanisme per **lluantor/ bri-**

llantor: Llum que emet o reflectix un agradable cos.

Encens: forma antiga de **incens**: Resina dels arbres de la familia de les burseraces, de color groguenca o roja, aromatica, i que es crema en cerimonies religioses.

Establia: Estable gran.

Flairos/ oloros/ odorifer/ perfumat/ fragant/ aromatic: Impregnat d'un olor

Inefable/ indescriptible/ maravellos/ inenarrable/ inexpressable: Que no pot ser explicat en paraules.

Plus: arcaisme per **mes**: Pronom o adverbí que significa augment, increment.

Sura de surar/ flotar/ sobrenadar: En el text, en el significat d'emergir.

Solucio:

Verticals: 1. BONEGAR 2. DESBARRAR 3. TOSALL 4. ANABAPTISTE 5. BOQUERA 6. GORRITO 7. SACRE 8. BORRADURA 9. ORGUE 1. IDOL 2. BRESCAM 3.

I RECORDA...La nostra primera paraula es **bonegar**. Es **bonegador** qui bonega. Una reprensió forta es un **bonego** o una **bonegada**. Està **bonegat** aquell que està renyit o reprimit en paraules fortes. Eix. *Sa mare li va pegar un bonego per embrutar-se tota la roba.*

La nostra segona paraula es **desbarrar**. Està **desbarrat** aquell que se'n va del cap. Eix. *Quan s'enfada escomença a desbarrar i es millor no fer-li cas.*